

Rimska »Epoca« piše: Iz kratkega govora ministrskega predsednika Orlando naglasamo samo tisti odstavek, ki se nanaša na vnanjo politiko. Ministrski predsednik je obžaloval, da so nekateri listi in govorniki njegove izjave nepravilno tolmačili. Govorilo se je o velikih težkočah. Ministrski predsednik je smatral za potrebno, da je vnovič naglasil pravico Italije do Reke. To bi pomenjalo, da tudi on ni povsem pomirjen glede tistih, ki bodo odločali na konferenci. Čuti je bilo tudi namigavanj na nezogibne kompromise. Veljubi temu, spričo vseh težkoč vnanje in notranje politike, Orlando ni kazal, da bi bil preplašen, ali da bi mu bil upadel pogum. Glede naših rivendikacij je rekel, da zaupa v pravičnost ter da jo hoče zahtevati za druge, da jo bo mogel zahtevati tudi za Italijo! In zaklical je pesimistom, da niti v veliko težjih trenutkih vojne ni obupaval nad bodočnostjo. Zbornica se je z velikim zadoščanjem pridružila temu zvoku jasne sigurnosti, in ministrski predsednik se vrača v Pariz z uverjenjem, da ga spremlja zaupanje velike večine.

Senator Tittoni o zahtevah Italije.

V italijanskem senatu je imel senator Tittoni Tomaso obsežen govor o znani izjavi vlade in o aspiracijah Italije.

Naglašal je, da so problemi, pred katero postavlja vlada sedanji položaj, mnogi in težki. Vlada, ki ne bi znašla rešiti jih, bi povzročila doželi težke ure. Nad vsomi je sedaj mednarodno vprašanje. Od rešitve tega vprašanja sta odvisna procvit in varnost Italije. Može, ki jo zastopajo na konferenci, imajo v rokah največje nje življenske interese.

Dežela je nekoliko vznemirjena vsled izvestnih vesti, ki so jih prinesli nekateri avtoritativni listi zaveznikov in umestno je, da se podajo v tej zbornici svobodne izjave o tem. Zato hoče podati nekoliko kratkih izjav. Pariški list »Le Temps« je priobčil članek, v katerem napoveduje, da v Mali Aziji bo imela Anglija mandat za upravljanje Mezopotamije in Palestine, Francija Sirije, Amerika in Italija precej obsežen mandat med Armenijo in ozemljem Smirne, ki je rezervirana Grški. V Afriki bi imela Anglija mandat za vzhodno nemško Afriko, Francija za Kamerun in Togo, Italija pa nič. O Jadrani ni niti ene besede.

Noče ponavljati, kar je izpovedal ministrski predsednik tako zgovorno in lepo, zlasti pa ne njegovih plemenitih iluzij na italijansko mesto Reko. Želi, da bi se vprašanje Jadrana rešilo čim prej. Želi to tudi zato, da preneha nevredni prizor, ko se del avstrijske vojske, ki se je tako srdito borila proti Italiji ter pustošila italijansko zemljo, preosnavlja na način, grozilen za Italijo: z istim orožjem, istimi vojaki in istimi generali. Noče govoriti o gospodarskih vprašanjih, o katerih je vladal do sedaj absoluten monopol. Sicer pa ni mogel reči vse z eno samo frazo: Če ne bomo preskrbljeni z ogljem in prvinskimi predmeti, če ne bodo zagotovljena odgovarjajoča tržišča za naše glavne poljedelske in industrijske izdelke, če ne dobimo svojega deleža od odškodnin, postavljeni bomo pred nerazrešljiv položaj, obsojeni bomo morali prenašati gospodarsko sužnost, iz katere bi se bilo težko rešiti.

Čital sem — je nadaljeval Tittoni — v nekem vnanjem listu, da naše pravice na Jadrani se ne bi mogle pripoznati, ne da bi se Italija odrekla enemu delu svojih pravic v Aziji in Afriki — in naobratno. Te domneve ne moremo priznati. Mi smo stopili v vojno proti zagotovitvi, da bodo vse tiste pravice enakomerno zavarovane. Kako bi se moglo sedaj zahtevati, da naj se mi odrečemo? Morda zato, ker so bile naše krvne žrtve dale ko večje in težje, nego smo pričakovali, ko smo stopili v vojno? V Mali Aziji bi meli mi ozemlje med Armenijo in Adalijo, toda to poslednjo brez okraja Aldin, Adalijo, od katere bi bila odrezana edina plodna planjava. Ostali bi nam le neplodni predeli, puščave. O, Herakliji, kjer so premogovniki, ki jih neobhodno potrebujemo, ne čujemo niti besede. »Temp« sam si ne upa reči, da bi bila taka rešitev za nas zadovoljiva, marveč rabi bolj skrčen izraz: da bi bila precej zadovoljiva. Ni dvoma pa, da bo vsa Italija sodila, da bi bila taka rešitev absolutno nezadovoljiva.

Glede Afrike je rekel Tittoni, da Italija nikakor ne more ostati pri starih kolonijah, ki so zelo neznatne gospodarske vrednosti in brez možnosti boljše bodočnosti, ker so brez primernega zaščedja in odrezane od vseh poti velikih občil. Sodim, da mi ne moremo videti razlike med okupacijo po mandatu in prisvojenju. Okupacija po mandatu ni nova oblika; je pretvoza, ki se jo je posluževala že stara diplomacija. Vsi poznamo zglede, ki jih je dal berlinski kongres. (Mandat za okupacijo Bosne in Hercegovine po Avstro-Ogrski). Pisli mednarodnega prava priznavajo, da med okupacijo po mandatu in osvojitvijo ni razlike. Tu se je Tittoni skliceval na neki francoski spis, ki jo okupacijo po mandatu označil kot maskirano osvojitve. Gre torej za preživelo formo, ki jej ne more pritruditi mladost Zveze narodov. Ta je plemenit ideal, ki so ga Italijani vedno gojili v svojih prstih. Navdušeno so pritrjevali Wilsonu, ki hoče to zvezo; šli so v Pariz z načrtom, organsko sestavljenim, pritrjevali so Wilsonu in vsem, ki so priporočali to veliko ustanovo, in pritrjevali bodo še glasneje njim, ki bodo poklicani, da jo vodijo — toda brez imperijalističnega duha, marveč po pravem duhu pravičnosti in humanitete. Zveza narodov si nadevle veliko in plemenito nalogo, da bo preprečala bodoče vojne, kot zvesta tolmačica vesti narodov, katerih nesrečo je povzročila skupina pokvarjenih ljudi v Avstriji in Nemčiji, ki so izzvali vojno. Zveza narodov obvaruje človeštvo pred

bličen vojne in posveti in učvrsti pravičnost le tedaj, če bo pravična teritorialna in gospodarska porazdelitev, ki pride s konference v Parizu. Tako bo Zveza narodov tudi za Italijo jamstvo obrambe le tedaj, če bo poslednja imela mir s popolnim pripoznanjem njenih pravic, kajti sicer pritisne Zveza Italiji pečat podrejenosti in propadanja. Toda jaz imam — je zaklical Tittoni — zaupanje v pravičnost zaveznikov, zaupam svetosti naših pravic, zaupam odločnosti naših ideologov, uverjen sem torej, da ne bodo pozabljene ali nezadostno ocenjene naše velike žrtve, ki smo jih doprinesli za skupno stvar, da ne pridemo v položaj, da bi morali mirovno pogodbo občutiti kot grenko potrebo, da bomo mogli naivno vslikati miru, iz katerega izide Italija obnovljena, močna, kot mogočen element v svetu napredka in civilizacije.

Bagdadska železnica.

Koliko kričanja je bilo po nemških listih o železniški zvezi med Berlinom in Bagdadom, koliko brosur je razmotrivalo to vprašanje! Ni čuda, ta železnica bi bila odprla Nemčiji velikanske zaklade, bodisi poljedelskih v Mali Aziji ali pa rudarskih v Mezopotamiji; zlasti za prevoz petroleja bi bila velikanske važnosti, in to v današnjih časih bencina, avtomobilov in aeroplanov že nekaj pomeni. Sedaj so jo dobili pa Angleži v roke, pridno zidajo naprej, upajo, da bo v celoti stekla leta 1920.; ina zlati tok, ki so si ga obetali Nemci, se bo izlival na Angleško. Čudno se nam pa zdi, da je imela gradnja te železnice boriti se s tolikimi težkočami, in sicer ne ravno z gradbenimi, temveč s finančnimi.

Štiri vojne so motile normalno gradbo in obrat, so izpodkopale marsikako finančno podlago. Dolgotrajna prerakanja z različnimi vladami, rentna vprašanja, dobava denarja le od časa do časa, vse to je oviralo veliko delo. To je obrat na najdaljše obroke, ki ga niso samo v posameznih delih zidali, temveč tudi samo od časa financirali. Brez ovir sta se čbneli samo dve izdaji delnic, prva leta 1904. z 86,4 odstotki v znesku 53 milijonov kron, druga leta 1910. z 86,5 odstotki v znesku 106 milijonov. Obe neseta samo 4%, a sta tudi tekem te vojne čudežno malo trpeli. Koncem julija 1914 je bil njihov kurs 76 in 72, koncem 1916 67 in 65, danes je pa veliko višji, nad 80. Če primerjamo s tem padanje vrednosti raznih drugih nemških, francoskih in angleških papirjev, vidimo, da je to podjetje prav na dobrem. Držala sta kurs do konca vojne posebno privatni nemški kapital in pa carigrski trg, ki sta imela oba veliko zaupanje v bodočnost podjetja. V pravnem in resničnem pomenu so posojila bagdadske železnice vendar le državna posojila z državnimi jamstvi. Lastnica železnice, neka akcijska družba, je dobivala akcije le kot podporo in da jih je dajala naprej; ona sama s kapitalom šestnajstih milijonov kron ne daje zadostne varnosti.

Dočim je šlo pa pri prvih dveh izdajah delnic še dosti gladko, so se pri tretji — 116 milijonov — že pokazale zapreke. Tripolitanska in balkanska vojna sta zelo neugodno vplivali na razmere na finančnem trgu, zlasti pa za pogoje financiranje. Nazadnje se je zavzela za tretje posojilo nemška bagdadska finančna družba, tik pred začetkom vojne; to je zato, da se gradba ne prekinila, kar je takrat grozilo. Nekaj predurja je dobilo vodstvo tudi pri francoski akcijski družbi anatolskih železnic itd., a denar kar ni hotel skupaj. Kriva temu je bila seveda v prvi vrsti vojna in z njo vsi trči stopajoča podražitev materiala in delavnih moči, pogled v negotovo bodočnost rentiranja itd. Gradnja sama tudi že zato ni mogla naprej, ker sploh delavcev ni bilo mogoče dobiti. Nazadnje so se je usmili Nemci, seveda iz svojih namenov; in lepe slike nemških ilustriranih listov so nam kazale, kako gradba lepo napreduje.

Sedaj so pa, kakor omenjeno, prišli Angleži, in leta 1920. se bomo lahko peljali direktno do Perzijskega zaliva. Najtežji deli so že končani, zlasti predori skozi gorovji Taurus in Amanus.

Rusko vprašanje.

V političnih krogih zastopnikov vseh držav šli vedno bolj v ospredje rusko vprašanje. V oficijelnih in neoficijelnih posvetovanjih se priznava važnost ruskega problema.

»V današnjem uvodniku« — piše dr. Hanuš Jelnik, pariški dopisnik »Narodnih Listov« — v listu »Victorie« napada ostro Gustav Herve rusko politiko entente, ki je z nesrečnim pozivom na otoku Prinkipo podžgala boljševiške tolpe k novim vpadom v Ukrajino. Herve očita ententi dve veliki zmoti.

Prva je bila to, da je verovala v možnost socialistične revolucije v tej nesrečni, v toliko ozirih nazadnjaški ruski državi, da ne umejo, da je maksimum dosegljive revolucije uvedba politične svobode kakor na zapadu v parceliranju veleposestev in občinske posesti na mnoge majhne kmetije. —

Druga napaka je bila domneva, da bi se mogla nekoč Ukrajina odtrgati od Ruskega ter nastati samostojna država. Nesrečni diplomati niso vedeli, da je od Arhangelškega do Odese, od Kijeva do Vladivostoka napravila klasična rusčina nerazrušljivo zvezo med 150 milijoni ljudi in da so edina razumna in praktična misel z ozirom na neizmerno obsežnost Rusije, ruske Združene države, kojih trdni stebelj bi bili Velika Rusija, Ukrajina, Kavkaz in Sibirija.

Dokler je še čas, je treba opozoriti na tretjo zmotu, ki jo ravnokar izvršujejo, ko delajo s strašno Rusijo kakor quantite negligenci, do te mere, da ji odrekajo mesto velikega naroda v krogu zaveznikov, tej Rusiji, ki je izgubila štiri do pet milijonov ljudi na bojščih!

Kaj se naši diplomatje ne zavedajo, vpraša se Herve, da ne bo jutrnja Rusija — razume se domoljubna Rusija, ki bo edino futri živela — pripoznala nobene amputacije, ki ji bodo danes usilile, če bo še dalje stala pred vrati mirovne konference — na katero bo čez nekaj tednov treba poklicati tudi Nemčijo.

Če ne pride pariška konferenca k razumni presoji ruskih reči — pravi dalje Herve — ni bo žal vseh teh malih narodov, ki jih napravimo okrog Ruskega; žal mi je Fincev, žal Poljakov, žal Rumunov, dokler ruski mešved ne ozdravi.

A predvsem obžalujem celo Evropo, če bodo zavezniki diplomatje napravili to blaznost, da bodo naredili svobodne narode, neodvisne od Ruskega z estonskim in ozemljem bivših baltičskih pokrajin tako, da bi zaprli bodoči ruski državi izhod na baltičsko morje.

Če pa Nemško s 100 milijoni prebivalcev, Rusko z 200 milijoni in naj se tudi ne zvežeta, tvori z Japonsko samo od Severnega morja pa do Pacifiškega oceana kontinentalni blok, proti kateremu bo blokada angleško-ameriškega brodovja brez moči, in se bode prineslo malo storilo iz vsega našega mednarodnega orožništva in iz vseh naših družb narodov!

Kaj ne vidi plemeniti predsednik Wilson te v oči bližnje pravice, češ, da je Američan in da ne čuti evropskih odnošajev tako dobro kakor mi; ali gospodje Lloyd George, Semeno, ki so Evropejci, naš narodni »Tigor«, ki je poleg vsega tudi veliki Francoz?

Nazori Hervejevi so zajemljivi, posebno, če jih spojimo z nazori Savinka in s političnimi perspektivami na bodoče češko politiko z ozirom na Rusjo kakor sem obrazložil v pogovru z doktorjem Kramarjem. Današnji »Newyork Herald« je prinesel članek pod naslovom »Zavezniki so zapustili Čehoslovake v Sibiriji, kjer so sedaj brez pomoči«, v katerem opisuje situacijo čehoslovaške armade po poročilih, ki jih je prejel dr. H. A. Gibbons od Američana iz Omskega v Sibiriji. Čehoslovaki, ki so prišli v konflikt z boljševiki proti svoji volji, ne dobivajo nobene pomoči od zaveznikov. Dopisnik je prepričan, da je potreba, ali poslati v Sibirijo znatna ojačenja, zaloge zdravil, odej, obutev, da bi jih poceni prodali nezadovoljnemu ljudstvu, brez vsakega policijskega nadzorstva, ali prepustiti deželi in prebivalstvu, naj sama odločita. Dosedanja politika zaveznikov ni prava in ne privede do rešitve ruskega problema.

Vsi ti glasovi pričajo, da bo rusko vprašanje prišlo kmalu v ospredje in obenem potrjuje pravo orientacijo naše inozemske politike.

Češko politiko na Ruskem so v začetku vodili s pravnim instinktom češki vojaki, ki so docela dobro čutili, kaj je treba storiti. Izprva so se pojavljale krize in se je bilo bati, da se ne bi naše gibanje izkoristilo v prospeh reakcije, ali ta nevarnost je bila v kali zatrta. Naši ljudje se niso nikdar hoteli mešati v notranje prepire ruskih strank. Našim ljudem je šlo edino za to, da otmejo Rusko, in sicer napredno Rusko. Naše delovanje je bilo povsem spontano, ki je imelo svoj izvor v idealnih čustvih. Rusko je propadlo nemškemu vplivu in naši so čutili, da je treba pomoč ter so neustrašeno tvegali kri in življenje za ruskega brata. Čehi so oteli Sibirijo ter so izvršili ne samo veliko politično delo, temveč tudi veliko delo mravnosti. Rodoljubnim Rusom, ki jih je izprva nemški, pozneje pa boljševiški teror preganjal, so dali prelep zgled mravne sile in srčnosti. In spoštovanje, ki so si ga Čehi v vseh domovinskih čutečih Rusih pridobili, je ogromen rezervni kapital, je pravi pravcati zlat zaklad, ki si ga je naša politika naložila za prihodnost. Današnje vedo in znajo vsi Rusi brez razločka, naj si spadajo k revolucionjski ali konservativni stranki, da so bili Čehi oni ruski prijatelji, ki, jih v dneh groze in bede niso zapustili.

Mi Slovani, ki smo bili z Rusi zmeraj bolj intimno spojeni, imamo vsekako jasno stališče. Delovali bomo i skrajno previdno, v notranje strankarske spore se ne bomo mešali, dasi ne bomo tajili svoje demokratične, socialne in naprednjaške simpatije. To je naše pravo. A to je tudi naša dolžnost, dolžnost, ki so nam jo naložile narodne tradicije izza Kollarjevih časov, temveč je tudi dolžnost realne politike. Dejal sem, da imamo v Rusih velik nravalni kapital, ki smo ga pridobili z držnim pogumom in s prvjo naših hrabrih mladeničev — nikakor torej ne smemo zavreči tega zaklada. Vsekako, da ne bomo prenapenjali svojih sil. Današnje je naša prva in edina naloga, da konsolidiramo svojo lastno državo, da doma neprestano delamo, gradimo ali stalno mramo gledati naprej v prihodnost. In nedvomno je in ostane, da ima naš prijatelj in intimni stik z Rusijo za našo državo velik pomen.

mitnica 3, Stara mitnica, Sv. Jakob, Rojan po 2, Škodeni in od drugod po 1), kozic 1, vnetja možganske mreže 1. Umrla je ena oseba za vnetjem možganske mreže.

Premestitev prodajalnice kruha. Krušni urad sporoča: Odčimalci, ki so vpisani v prodajalnici kruha v ul. Valdrivo št. 42, bodo od danes dalje dobivali kruh, ki jim gre v prodajalnici v ul. Torre bianca št. 12.

Pravljicni popoldan bo danes v Narodnem domu, naj si bo lepo ali grdo vreme. Pripovedovanje srbskih narodnih pravljic se prične ob 4 pop. Cene kakor po navadi: Sedeži po 40 st., stojišča po 20 st. in lože po 4 K.

Kulturni svet za slovensko delavstvo. Minulo nedeljo se je ustanovil v tukajšnjem »Delavskem domu« slovenski socialistični »kulturni svet«, ki si je dal nalogo, širiti kulturo med slovenskim delavstvom v Trstu in bližnjem okrožju, in to potom ustanovitve javne ljudske knjižnice, sistematično urejenih predavanj, tečajev in večernih šol ter raznih v kulturno stroko spadajočih institucij in prireditev, upoštevajoč, kako silno je potrebna nadaljna strokovna in vseobča naobrazba delavstvu in ljudstvu sploh. V ta »kulturni svet« so delegirale konsumne zadruge, strokovne organizacije, politični odbor jugoslovanske soc. demokracije v Trstu in društvo »Ljudski oder« svoje zastopnike in sicer sledeče sodruge: Ivan Regent, predsednik; dr. Josip Ferfolja, preds. namestnik; Ferdo Kleinmayr, tajnik; dr. Lavo Čermelj, tajn. namestnik; Anton Vaupotič, začasni blagajnik; Avgust Gaspari, Amalija Hartmanova, Fran Sešek, Josip Kolenc. — Začasni sedež »kulturnega sveta« je v prostorih »Ljudskega odra« v »Delavskem domu« v ulici Madonnina 15 II. — Kolikor je nam znano, razpolaga novoustanovljeni »kulturni svet« z zadostnimi gnotnimi sredstvi, da bo mogel svoj idealno lepi program tudi v istini izvršiti. V prvi vrsti bi si usojali poudarjati na tem mestu ustanovitev ljudske knjižnice, o kateri se je pred časom že često govorilo tuintam, in ki se nam od dne do dne bolj in bolj prikazuje kot nujna potrebna. Dobro bi bilo, da bi vsi faktorji, ki so kedaj razmišljali o ustanovitvi javne ljudske knjižnice, stopili s »kulturnim svetom« v ožji stik sedaj, ko vse kaže, da se ta namera izpolni. Sicer pa želimo »kulturnemu svetu« vse najbolje pri njegovem delu za ljudsko prosveto.

Slovanska Čitalnica se tem potom najiskreneje zahvaljuje vsem cenjenim damam, ki so prispevale z darovi in požrtvovalno sodelovale pri zadnjem čajnem večeru, kakor tudi mladim gospodom, ki so bili radevolje odboru v pomoč, ter tako pripomogli, da je društvena prireditev sijajno uspela. — Istočasno naznanjamo vsem članom in članicam, da se izposojujejo knjige iz društvene knjižnice v **torek, 18. t. m.**, in potem **vsako sredo**, vedno od 5 do 7 popoldne v društvenih prostorih.

Zahvala. Odbor Rojanskega Sokola se najtopleje zahvaljuje Josipu Mateliču kakor tudi sestri Marici Mateličevi za številne krasne darove, ki sta jih darovala za paviljonski srečolov ob priliki veselice na pustno nedeljo. Enako srčna hvala za sodelovanje pri veselici gg. Mateliču in Preslu ter vsem diletantno-igralcem.

Semena. Tržaška kmetijska družba ima sedaj na razpolago kmetovalcem naslednja semena: poljske buče, čebulo, črni koren, deteljo lucerno, fižol, soja-fižol (nadmestilo za kavo), konoplje, korenček za juho, korenje, kumare, blede, mesečno redkvico, paradiznike, peteršilj, belo peso, mamut-peso, repo majnico, radič, raznovrstne solate, spinačo in zelje. Kmetovalci požurite se po semenje. Semena se dele v uradu Tržaške kmetijske družbe od 8 in pol dop. do 1 pop.

Konjsko meso se bo danes prodajalo in sicer brez kosti po K 7'20, s kostmi pa po K 5'20 v naslednjih mesnicah: Bornettini, Media 34, Pontoni, Fontana 22, Jelussich, Giulia 46, Hrovat, Istra 18, Masutti, Giulia 31, Pratolongo, Carducci 28, Nordio, p. Barbacan 3, Poletti, Molin a vento 5, Minisini, Riborgo 26, Carniel, G. Vasari 4, Ursich, Tesa 8, Enef, Bramante 8, Salvagno, Solitario 7, Kreuz, Molingrande 32, Visintini, Tesa 1, Fantini, Cecilia 9, Fabbri, Belvedere 7, Viscovich, Giulia 25, Tedeschi, Pozzo 18, Franceschini, Settefontane 17, Schwagel, Giulia 5, Fortuna, Media 52, Demarehi, Guardia 2, Supp, Caprin 8, Rossi, Farneto II, Filosa, Cavana 8, Banden, P. Revoltella 465, Vitmer, Industria 5, Wranitzky, Malcanton 19, Salamoni, Media 19, Zerovnik, Mura 9, Mitri, Castaldi 4, Gusina, Giulia 88.

Pevsko društvo »Kolo« bo imelo dne 23. t. m. ob 2 popoldne svoj redni občni zbor v prostorih Glasbene Matice z bičajnim dnevnim redom.

Zahvala. Pevsko društvo »Kolo« se najiskreneje zahvaljuje vsem, ki so mu šli na roko ob njegovih prireditvah dne 22. m. m., posebno tudi vsemu občinstvu, ki mu je zopet z velikim obiskom izkazalo nezmanjšano naklonjenost. Rojaki naj bodo uverjeni, da bo društvo njihova naklonjenost v vspešno delovanje vstrajno delovanje. Hvala še enkrat!

Poročilo varnostne oblasti za 10. t. m.: Včeraj ob 2 popoldne sta bila aretirana Ivan Segal in Fran Fresco-vich, ker sta okradla Ivana Ukmarja.

— Okoli 7 zvečer 9. t. m. je bil odveden v zapor Ermilio Salatef, ker je v skladišču št. 6 v stari prosti luki ukradel za kake 4 lire moke v škodo ameriške komisije. Moko so mu odvzeli.

— Včeraj je bil aretiran in odveden v svojemu oddelku Camillo Missina, vojak 142. pešpolka, 4. stotnje, ker so zalotili pri njem 5 kg sladkorja, ukradenega iz nekega blagovnega vagona na razkladalšču v novi prosti luki. Sladkor so mu odvzeli.

— Včeraj so bili aretirani 31letni Just Nedok, 22letni Valter Nedok in 41letni Alojz Cirilli, vsi trije Tržačani, ker so se ponarejenimi ključi vdrli v stanovanje Ivana

Obletnica prve vstaje v avstrijski vojski.

Te dni se spominjamo onih strašnih dogodkov, ki so se dogodili v Boki Kotorski pred letom dni. Takrat nisim mogli nič natančnega o tem zvedeti. Vsa poročila so bila zadržana. Le tuintam se je kaj izvedelo, in ljudje so si na tihem šepetali nekaj o naši mornarici. Ker pa ni bilo nič v listih — je vsakdo mislil, da so vesti zlagane ali pretirane. Med tem pa so že trpeli naši borci za svobodo v najstrašnejših ječah kotorskih trdnjav.

Zanimivo je bilo v svetovni vojni gledati, da so ravno pomorščaki najbolj upornega duha. Kje je temu vzrok, naj razloži kdo drugi. Tu bi samo opozorili na dogodke v ruski vojni mornarici, nia nastop nemških mornariev — in na bivšo avstro-ogrsko mornarico. Še preden so prinesli naši boljševiki iz Rusije v bivšo avstrijsko vojsko revolucionarnega duha — je mornarica na svojo pest skušala izvršiti velik preobrat. Ko bi se bila stvar posrečila, kdo ve, ali bi se ne bila vsa vojna prej končala. Mornarica je bila takrat v Boki Kotorski.

Kazmere pri mornarici so bile take, kakor povsod. Kradli so vsi, in vojak je bil lačen. Zato je rastle nezadovoljnost. Prišlo je do dogovora med mornarji, da odplujejo s svojim ladjevjem — na drugo stran, k ententi. Dali so znamenja italijanskim in drugim ladjam. Že so bili na poti — ko je bila stvar izdana. Topovi s kotorskih trdnjav so ladjam zabranili odhod — mornarji so se morali vdati. Začela se je sodba: 80 vojakov je bilo ustreljenih, druge so zaprli v mokre ječe pod kotorskimi trdnjavami ob kruhu in vodi. Od teh vojakov jih je 586 umrlo vsled grozne ječe. Med tem se je pripravljala velik proces, ki se je začel nekaj mesecev pozneje. Toda čas je med tem dozorel. Cesar Karel je komaj še utegnil podeliti vsem vojakom amnestijo, ko se je začel polom, in tako so bili vojniki rešeni iz groznih ječ. Vseh upornih vojakov je bilo do 5000.

Domače vesti.

Sklepi mestne delegacije. Mestna delegacija se zahvaljuje vojaški oblasti za brezplačno prepustitev živil v prid šolski refekciji. — Pristopi se k odboru, ustanovljenemu po raznih italijanskih občinah, pokrajinah in trgovinskih zbornicah v svrhu pospeševanja udeležitve mednarodne železniške črte Bordeaux-Odesa. — Mestna delegacija se strinja z zopetno uvedbo tramvajskega prometa na progi Barriera-Carduccijska ulica in sicer z dvojnimi obratoma: Barriera-Corso-Saurovo nabrežje-Josipov trg in Carduccijska ul.-Oberdanov trg-Ghegova ul.-Kolodvorska ul.-Tommasejev trg. — Stavbena komisija se pozove, da naj po zaslišanju mnenja tehniškega urada predloži stvarne predloge, kaj naj se ukrene s spomeniki, ki spominjajo bivše vladavine (spomeniki na Kolodvorskem, Josipovem, Borznom trgu, trgu Edinosti itd.). — V smislu predlogov tehniškega urada se sklene poprava tlaka v Carduccijski in Battistijevi ulici ter razširjenje pločnika tudi na levi strani Carduccijske ulice. — Odobri se izdatek 9000 K za popravo opornega zidu v soteski Castagneto.

Zdravstveno stanje v Trstu. V času od 1. do 8. t. m. je mestni fizikat ugotovil 18 novih slučajev nalezljivih boleznin in sicer: davice 5, trebušnega legarja 11 (Nova

Sunara v ul. Bastione št. 4 in odnesli skrinjico, v kateri se je nahajal denar in razne dragocenosti, v vrednosti okoli 5000 K.

Lisnica inseratnega oddelka.

Mihael Lisjak, Franc Kogoj, Mihael in Terezija Laharar, Grahovo ob Bači; Ana Lisjak, Koritnica. Listine (dokazna pisma, izpričevala, izjave, »nulla osta« itd.) ki ste jih izgubili v Trstu, so izročene našemu inseratnemu oddelku. Zglasite se pri nas, da jih dobite.

MALI OGLASI

Služkinja ali postrežnica za vsa domača dela se sprejme takoj. Dobra hvalna in plača. Na sloj pove urava Edinosti.

Modistka izdeluje in remonira elegantne klobučke, ima tudi pripravljene, svilenne stamnate, po zimski ceni. Modni salon, Barriera 15, III. 3434

Urar sprejema pravila urarstva, visi, delo točno, cene zmerne. Veljavni, ul. Tigor 5, II. 3457

Prodajo se 4 pari otroških čevljev od 3-7 let, 2 para 2 letnih podplat, Ulica Alessandro Volta 2, V. vr. 19, od 4-6. 3436

Kupim pohištvo, blazine, volno žimo in druge rabljene predmete. Plište: Vivante, Piazza Vecchie 3, vogal ul. Poste. 3433

Proda se možna kosa 2. 2 milidicena. Bazovica 202. 3444

Kupim vreče, Margon, Foll. tarlo 19. 3419

Hruševa drevesa, cepljena na kupi, naj-
boljše vrste, prodaja po 3 do 5 K komad. Josip Stokelj v Komnu.

KIS vinski se prodaja po K 3.60 na drobno, na debelo ceneje.

Vino italijansko opolo, črno, belo brisko poceni.

Posebna vrsta po kron 4.80.

Zaloga vina Via Petronio 2, GULIČ

Trgovina manifakturnega blaga
GENTILI & KRIZNANČIČ
Trst, Via Nuova 38 vogal Via S. Lazzaro.
Prodaja na drobno in na debelo.

OLJE

laško najfinejša, pristen kraljski **MED** in fino pralno **MILO** prodaja le na debelo

J. PIPAN & Co., Trst ulica Commerciale 5.

VINO IN LIKERJE

prodaja tvrdka **J. PARČINA**
— v Trstu, ulica Torre bianca št. 20 —
po naslednjih cenah:

Velika množina istrskega žganja s 43 do 50°.— Izolanski dezertni reiošk 8 10 stek.) po K 7.50. Stari, sladki dalmatinski »prosek« (7 10 steklenica) po K 7.50. — Moškati in pinot (7 10) po K 7.50. — Razni likerji po konkurenčnih cenah.

JADRANSKA BANKA
— TRST —
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9,
Podružnice: Dunaj, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.
Ekspozitura: Kranj.
Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun
☞ v lirah in kronah ☞
po najkulantnejših pogojih.
— Uradne ure blagajne od 9 do 13. —

8 tisoč steklenic

vina Chianti iz Prato di Toscana glasovite tvrdke Badioni, t. j. najboljšega italijanskega vina, prodaja v 2literskih steklenicah, po konkurenčnih cenah tvrdka **J. PARČINA** v Trstu, ul. Torre bianca št. 20, telefon 29-53.

Zobozdravnik **DR O. MORPURGO**

v Trstu, ul. Gioachino Rossini 12 vogal ul. delle Poste
Izdiranje zobov brez bolečin. Plombiranje
Umetni zobje. Umetni zobje.

50 hekt. istrskega tropinovca

najfinejše vrste, prodaja tudi v malih množinah po konkurenčnih cenah

protokolirana tvrdka **J. PARČINA, v Trstu ul. Torre bianca št. 20.**

Zobozdravnik **Dr. Mraček**

Trst — Corso 24 — I. n. — Trst.
Ordinira od 9—12 dop. in od 3—6 pop.
Brezbolestno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje.

VINO,

belo in črno, po K 5 liter. Od 600 litrov naprej se sod podari kupcu.

Žganje, rum in konjak. - Cene zmerne.

Tvrdka F. GIOR. APOLLONIO

Trst — ulica Amalia št. 10 — Trst.

Urtnarski zavod M. GERMAN, Trst in Repulje (Redipuglia)

prodaja

semena sledečih zelenjav

prve vrste

Koper
Spargel
Egipčanska rdeča pesa
Rdeča pesa iz Bassana
Zgodnje in pozno glavato zelje
Zgodnji kapus
Zeleni kapus „Savoia“
Karfiol
Brokije
Zgodnja pesa
Zgodnje korenje
Korenje za krmo
Sladki radič
Rdeči radič iz Trevisa
Zgodnja in pozna čebura
Kumare
Rdeča angurija
Prvoim fižol brez niti, visoki, nizki in navadni
Glavnata salata za rezanje in mešana

Endivija „Escariol“
Motovilec „Valerianella“
Melancane
Dinja
Majeron
Paprika
Peteršilj
Paratižnik „Matador“, „Garield“, „Trophy“ in mešan
Grah „Amerikanski čudež“, „Marker“ Telefon itd.
Majniška bela, milanska repa, okroglija, jesenska in podolgasta r. dvkica razne vrste.
Debeli zelen, špinača, blede, italijanske bučice in buče
Detelja razne vrste
Travnna semena za travnike in vrte
Pesa za krmo „Mammuth“ in „Eckendorf“.

☞ **Cenik brezplačno** ☞

Usaki dan novi dohodi

Usaki dan novi dohodi

Dobroznana trgovina manifakturnega blaga

G. N. RAVALICO

v Trstu, ul. Vincenzo Bellini št. 13 (poleg cerkve Sv. Antona novega)

ima veliko izbero sledečega blaga:

Zefiri za srajce, sukno za gospe, izgotovljeno žensko perilo, moške in ženske nogavice itd. vse po konkurenčnih cenah.

Usaki dan novi dohodi

Usaki dan novi dohodi